ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ ..... **VII**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ..... **IX**

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ..... **XVII**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ **1**

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΘΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΑΚΑΤΑΣΧΕΤΩΝ5

I. ΑΡΧΑΙΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (Νόμος του Χαμουραμπί) 5
II. ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ 7
III. ΡΩΜΑΪΚΟ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΔΙΚΑΙΟ 10
IV. ΠΡΩΣΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ 19
V. ΠΡΟΪΣΧΥΣΑΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ 21
A) Με την ΠολΔικ/1834. 21
1. Γενικά 21
2. Ειδικά περί ακατάσχετων 22
i) Άρθρο 885 ΠολΔικ/1834 23
ii) Άρθρο 920 ΠολΔικ/1834 27
iii) Ακατάσχετα που είχαν θεσπιστεί από ειδικούς νόμους 30
Β) Συζητήσεις συντακτικής επιτροπής. 33
Γ) Αναθεώρηση ΚΠολΔ/1968. 35

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

I. ΑΓΓΛΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ 37
I. Γενικές αρχές εκτέλεσης 37
II. Κατάσχεση κινητών πραγμάτων του οφειλέτη (Διαδικασία της «fieri facias»). Προστασία 39
III. Κατάσχεση απαιτήσεων του οφειλέτη (Κατάσχεση σε χέρια τρίτου - Garnishee Proceedings). Προστασία 44
IV. Κριτική – Αξιολόγηση. 45
II. ΑΥΣΤΡΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ 45
I. Γενικές αρχές εκτέλεσης 45

II. Κατάσχεση των κινητών πραγμάτων του οφειλέτη. Προστασία (άρθρα 250, 251, 251a, 252, 263 ΕΟ)..... 48
1) Ακατάσχετα κινητά πράγματα (Άρθρο 250 ΕΟ)..... 48
2) Περιορισμοί της κατάσχεσης..... 50
III. Κατάσχεση απαιτήσεων του οφειλέτη (κατάσχεση σε χέρια τρίτου). Προστασία (άρθρα 290 – 293 ΕΟ). 51
1) Απόλυτα ακατάσχετες απαιτήσεις. 52
2) Περιορισμένα κατασχετές απαιτήσεις. 54
3) Διαδικασία. 55
IV. Κριτική – Αξιολόγηση. 58
III. ΓΑΛΛΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ..... 58
I. Γενικές αρχές εκτέλεσης..... 58
II. Κατάσχεση κινητών πραγμάτων του οφειλέτη. Προστασία..... 60
1) Γενικές αρχές – Κατάσχεση. 60
2) Περιουσία εξαιρούμενη της κατάσχεσης – Ακατάσχετα..... 61
III. Κατάσχεση απαιτήσεων του οφειλέτη (κατάσχεση σε χέρια τρίτου - saisie arrêt). Προστασία..... 64
IV. Κριτική – Αξιολόγηση. 66
IV. ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ..... 67
I. Γενικές αρχές εκτέλεσης..... 67
II. Κατάσχεση κινητών πραγμάτων του οφειλέτη. Προστασία..... 71
III. Κατάσχεση απαιτήσεων του οφειλέτη (κατάσχεση σε χέρια τρίτου). Προστασία 77
1) Προστασία οφειλέτη από την κατάσχεση των εργασιακών του εισοδημάτων και λοιπές απαγορεύσεις (Άρθρα 850 – 850k, 851, 852 ZPO)..... 77
2) Προστασία οφειλέτη από κατάσχεση παροχών κοινωνικής ασφάλισης (άρθρα 54 και 55 SGB)..... 83
3) Ακατάσχετες απαιτήσεις από το ουσιαστικό δίκαιο. (BGB)..... 85
IV. Κριτική – Αξιολόγηση. 86
V. ΙΣΠΑΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ..... 87
I. Γενικές αρχές εκτέλεσης..... 87
II. Κατάσχεση των κινητών πραγμάτων του οφειλέτη. Προστασία 88
III. Κατάσχεση απαιτήσεων του οφειλέτη (κατάσχεση σε χέρια τρίτου). Προστασία 90
IV. Κριτική – Αξιολόγηση 91
VI. ΙΤΑΛΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ..... 91
I. Γενικές αρχές εκτέλεσης..... 91
II. Κατάσχεση των κινητών πραγμάτων του οφειλέτη. Προστασία (άρθρα 514 – 519 ΙτΚΠολΔ). 93
1) Ακατάσχετα κινητά πράγματα 93
2) Περιορισμοί κατάσχεσης..... 96

III. Κατάσχεση απαιτήσεων του οφειλέτη (κατάσχεση σε χέρια τρίτου). Προστασία. 97
IV. Κριτική – Αξιολόγηση 99
VII. ΣΟΥΗΔΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ 99
I. Γενικές αρχές εκτέλεσης 99
II. Κατάσχεση κινητών πραγμάτων του οφειλέτη. Προστασία 102
III. Κατάσχεση απαιτήσεων του οφειλέτη (κατάσχεση σε χέρια τρίτου). Προστασία 104
IV. Κριτική - Αξιολόγηση 105

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΤΑ ΑΚΑΤΑΣΧΕΤΑ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΚΑΙ ΔΟΓΜΑΤΙΚΗ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΘΕΣΜΟΥ ΑΚΑΤΑΣΧΕΤΩΝ. 111
II. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΚΑΙ ΑΚΑΤΑΣΧΕΤΑ 118
1) Κοινές αρχές διαγνωστικής δίκης και διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης. 120
Α. Αρχή της συζητήσεως ή της ανακρίσεως. 120
Β. Αρχή της ακροάσεως 124
Γ. Αρχή της δημοσιότητας. 125
Δ. Αρχές της καλής πίστεως και των χρηστών ηθών. 126
Ε. Αρχή της διαθέσεως. 126
ΣΤ. Αρχή της πρωτοβουλίας του επισπεύδοντος δανειστή. 132
Ζ. Αρχή της αναλογικότητας. 136
2) Ιδιαίτερες αρχές 137
Α. Αρχές της σύμμετρης και αυτούσιας ικανοποίησης 137
Β. Αρχή της τυπικότητας. 138
Γ. Αρχή του περιορισμού των ειδών και μέσων της εκτέλεσης. 139
Δ. Ειδικότερες αρχές της αναγκαστικής εκτέλεσης 142
III. ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑΣ (ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ) – ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ. 143
1) Προέλευση – Έννοια 144
2) Απόψεις Θεωρίας 148
i) Ξενόγλωσση 148
ii) Ελληνική 155
iii) Ίδια Θέση 158
3) Εφαρμογή στο ελληνικό δίκαιο. 162
4) Τα ακατάσχετα ως συγκεκριμενοποίηση της αρχής της αναλογικότητας 163

i) Αναγκαστική κατάσχεση για ικανοποίηση ελάχιστης απαίτησης του δανειστή. («Δυσαναλογία» μεταξύ της απαίτησης και των εξόδων της κατάσχεσης) 164
ii) Ύπαρξη εμφανούς «δυσαναλογίας» μεταξύ της απαίτησης και του κατασχεμένου αντικειμένου του οφειλέτη 168
iii) Ιδιαίτερες δυσμενείς συνθήκες διαβίωσης του οφειλέτη. 172
Α) Ιδιαίτερα μειονεκτικές συνέπειες της αναγκαστικής κατάσχεσης 172
Β) Προστασία από την οικονομική εξόντωση του οφειλέτη 174
iv) Κατάσχεση αντικειμένου που δεν επαρκεί ούτε για την κάλυψη των εξόδων της εκτέλεσης. (Άσκοπη κατάσχεση) 176

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

I. ΘΕΣΜΟΣ ΑΚΑΤΑΣΧΕΤΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΩΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΝΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (20 ΠΑΡ. 1 Σ.) 181
1) Συνταγματικό δικονομικό δικαίωμα – έννοια και περιεχόμενο 181
2) Τα ακατάσχετα ως νομοθετικός περιορισμός αυτού του δικαιώματος. Πότε κρίνεται συνταγματικός και πότε όχι. 183
II. ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΑΚΑΤΑΣΧΕΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ (ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ) 191
1) Τα ακατάσχετα ως εξειδίκευση της αρχής του σεβασμού της αξίας του ανθρώπου 196
i) Δικαίωμα ζωής και ανθρώπινης αξιοπρέπειας 196
ii) Προστασία της υγείας 200
iii) Προστασία της ιδιωτικής ζωής και οικογένειας 202
2) Τα ακατάσχετα ως περιορισμός της κρατικής επέμβασης στην ιδιωτική σφαίρα και ιδιωτική πρωτοβουλία 207
i) Το δικαίωμα της ιδιοκτησίας 207
ii) Ελευθερία κινήσεως και εγκαταστάσεως 211
iii) Ελευθερία γνώμης και πληροφορίας 213
α) Ελευθερία γνώμης 214
β) Ελευθερία της πληροφορίας 214
iv) Ελευθερία τύπου 217
v) Ραδιοτηλεόραση 219
vi) Ελευθερία τέχνης, επιστήμης, έρευνας και διδασκαλίας 223
vii) Ελευθερία ενώσεως – Συνδικαλιστική ελευθερία 225
3) Καταχρηστική άσκηση κατάσχεσης 229
i) Είναι δυνατή η εφαρμογή του 25 παρ. 3Σ στην αναγκαστική εκτέλεση; 229
ii) Ποια η σχέση του με το 281 ΑΚ; 232

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ
ΑΚΑΤΑΣΧΕΤΑ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟ

I. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ - ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ 237
Α. Ισχύον Δίκαιο 239
1) Ακατάσχετα τιθέμενα εκ λόγων ανθρωπισμού 239
2) Προστασία Εθνικής Οικονομίας 243
Β. Ανάγκη προσαρμογής της νομοθεσίας στις σύγχρονες εξελίξεις. 244
1) Βασικές έννοιες της οικονομικής ανάλυσης του δικαίου. 246
2) Κριτήρια για τον περιορισμό ή τη διεύρυνση του θεσμού των ακατάσχετων. 248
i) Συμφέρον δανειστή. 249
ii) Συμφέρον οφειλέτη 257
iii) Συμφέρον οικονομίας – εθνικής οικονομίας. 265
α) Οικονομική ανάλυση θεσμού ακατάσχετων 268
i) Ακατάσχετα από ανθρωπιστικούς λόγους 268
ii) Ακατάσχετα για τη συνέχιση της προσωπικής εργασίας του οφειλέτη. 274
iii) Ακατάσχετα υπέρ της εθνικής οικονομίας. 277
β) Σχέση θεσμού πτώχευσης (και εξυγίανσης επιχειρήσεων) με το θεσμό των ακατάσχετων. 281
i) Σκοπός της ατομικής αναγκαστικής εκτέλεσης και της πτώχευσης. 281
ii) Ακατάσχετα και εξωπτωχευτική περιουσία. 288
iii) Η αναστολή των ατομικών διώξεων ως μορφή καθολικού ακατάσχετου. 295
iv) Η δέσμευση των πιστωτών και η αναστολή των ατομικών διώξεων κατά το δίκαιο της εξυγίανσης ως μορφή ακατάσχετου. Η συμφωνία των άρθρων 44 και 45 του Ν. 1892/1990 και η συμφωνία κατά τη διαδικασία συνδιαλλαγής του νέου ΠτωχΚ. 302
3) Συμπέρασμα 316
Α. Κανόνας: Προτεραιότητα στην ανάγκη ικανοποίησης των απαιτήσεων του δανειστή 316
Β. Κανόνας: Προστασία της προσωπικότητας του οφειλέτη (αξία ανθρώπου) 317
II. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ 318
III. ΕΙΔΙΚΑ 326
1) Άρθρο 953 ΚΠολΔ 326
i) Γενικά 326
α) Έννοια κινητών πραγμάτων. 327
β) Η Κατοχή ως προϋπόθεση της κατάσχεσης 332

γ) Εξουσία προς διάθεση 335
δ) Μεταβίβαση κινητών που διαρρήχθηκε ως καταδολιευτική. 336
ii) Ειδικά 337
α) Ακατάσχετα εκ της φύσεως των πραγμάτων και της σχέσης τους με τον οφειλέτη (άρθρο 953 παρ. 3 περ. α΄ και β΄)..... 339
i) Ακατάσχετο πραγμάτων προσωπικής χρήσης. 339
ii) Ακατάσχετο τροφίμων και καύσιμης ύλης. 348
β) Ακατάσχετα εκ λόγων προστασίας της προσωπικότητας του οφειλέτη και των οικογενειακών του παραδόσεων (άρθρο 953 παρ. 3 περ. γ΄ και δ΄). 349
i) Ακατάσχετο παρασήμων, αναμνηστικών αντικειμένων, χειρογράφων, επιστολών, οικογενειακών εγγράφων και επαγγελματικών βιβλίων..... 350
ii) Ακατάσχετο βιβλίων, μουσικών οργάνων και εργαλείων τέχνης. 352
γ) Ακατάσχετα για τη συνέχιση της εργασίας του οφειλέτη (άρθρο 953 παρ. 4)..... 353
i) Ακατάσχετο των πραγμάτων που είναι απαραίτητα για τη συνέχιση της εργασίας του οφειλέτη, όπως εργαλείων, μηχανημάτων και βιβλίων. 354
ii) Ειδικά ακατάσχετα των γεωργών, κτηνοτρόφων και πτηνοτρόφων. 359
δ) Ακατάσχετα για την προάσπιση της εθνικής οικονομίας (άρθρο 953 παρ. 5) 360
i) Αυτοτελής κατάσχεση των ασυγκόμιστων καρπών..... 361
ii) Κατάσχεση των μεταξοσκωλήκων 364
2) Άρθρο 982 ΚΠολΔ..... 365
i) Γενικά 365
α) Σημασία της κατάσχεσης στα χέρια τρίτου. 366
β) Ακατάσχετα. Γενικές έννοιες..... 367
ii) Ειδικά 371
α) Ακατάσχετα ενσώματα κινητά πράγματα του οφειλέτη (953 παρ. 3 και 4 και 982 παρ. 2 περ. α΄) 371
i) Ακατάσχετο κινητών πραγμάτων του οφειλέτη στα χέρια τρίτου 371
ii) Ακατάσχετο πραγμάτων που μπορούν να υποστούν άμεση φθορά 372
β) Ακατάσχετες απαιτήσεις του οφειλέτη (982 παρ. 2 περ. β΄ έως ε΄)..... 373
i) Ακατάσχετη η εταιρική μερίδα σε προσωπικές εταιρίες 373
ii) Ακατάσχετες οι απαιτήσεις διατροφής που πηγάζουν από το νόμο ή από διάταξη τελευταίας βούλησης, καθώς και

οι απαιτήσεις για συνεισφορά των συζύγων στις ανάγκες της οικογένειας 376
iii) Ακατάσχετες οι απαιτήσεις μισθών, συντάξεων και ασφαλιστικών παροχών 380
iv) Ακατάσχετες οι κάθε είδους κοινοτικές ενισχύσεις ή επιδοτήσεις στα χέρια του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. ως τρίτου, μέχρι την κατάθεση τους στον τραπεζικό λογαριασμό των δικαιούχων ή την με άλλο τρόπο καταβολή τους σε αυτούς 389
v) Κατάσχεση απαιτήσεων στα χέρια Τράπεζας ως τρίτης. 393
α) Οι απόψεις της θεωρίας και η εφαρμογή του ν.δ. 1059/1971. 394
β) Ο ν. 2915/2001 (άρθρο 24) 401
α) Σύμβαση ανοίγματος πίστωσης 408
β) Τραπεζική ενέγγυα πίστωση 410
γ) Εγγυητική επιστολή 412
δ) Αλληλόχρεος λογαριασμός 413
ε) Κινητά μισθωμένης θυρίδας σε τράπεζα 415
iii) Κατάσχεση στα χέρια οφειλέτη του δημοσίου ως τρίτου και κατάσχεση στα χέρια του δημοσίου ως τρίτου 415
α) Κατάσχεση στα χέρια οφειλέτη του δημοσίου ως τρίτου 416
β) Κατάσχεση στα χέρια του δημοσίου, ΟΤΑ, νπδδ και ΤΠΔ ως τρίτων 417
i) Κατάσχεση στα χέρια του δημοσίου ως τρίτου 418
ii) Κατάσχεση στα χέρια ΟΤΑ ως τρίτου 420
iii) Κατάσχεση στα χέρια νπδδ ως τρίτου 421
iv) Κατάσχεση στα χέρια του ΤΠΔ ως τρίτου 422
3) Άρθρα 710 και 729 παρ. 3 ΚΠολΔ 423
i) Άρθρο 710 ΚΠολΔ 423
ii) Άρθρο 729 παρ. 3 ΚΠολΔ. 426
4) Άρθρο 1022 ΚΠολΔ 427
i) Γενικά 427
ii) Ειδικά 432
α) Το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας 432
β) Ευρεσιτεχνία 434
γ) Εκμετάλλευση κινηματογραφικών ταινιών 435
δ) Απαιτήσεις εξαρτώμενες από αντιπαροχή 437
ε) Δικαίωμα στην επιχείρηση ως σύνολο 438
στ) Δικαίωμα στην εμπορική επωνυμία 440
ζ) Δικαίωμα σε διακριτικό γνώρισμα 440
η) Δικαίωμα σε εμπορικό σήμα 441
θ) Απαίτηση από προσύμφωνο και εργολαβικό αντάλλαγμα 441

IV. ΑΚΑΤΑΣΧΕΤΑ ΑΠΟ ΑΛΛΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ - ΚΕΔΕ 446
1) Ακατάσχετα από άλλους νόμους. Άρθρο 52 ΕισΝΚΠολΔ 446
2) Ακατάσχετα από το ν.δ. 356/1974 «Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων» (ΚΕΔΕ) 448
i) Άρθρο 17 ΚΕΔΕ..... 449
ii) Άρθρο 31 ΚΕΔΕ..... 453

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 457

ΒΑΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 475